



## VERSLAG 109

|                |  |
|----------------|--|
| Vergadering    | Begeleidings Commissie Uitvoering (BCU) Vijzelgracht   |
| Vergaderdatum  | 23 november 2009   |
| Aanwezig       | <i>Bewoners/ondernemers:</i> de heren Beijnes, Boogaard, Doeswijk, Harm, Van Huijsstee, Monasso, De Weerd, De Wilde, Van Zwieten en de dames Beijnes, Blok, Van Gelder, Van Hulsen, Mulder en Tuijn  |
|                | <i>Voorzitter:</i> de heer Lankhorst   |
|                | <i>Projectorganisatie Noord/Zuidlijn:</i> de dames Peters (hoofd dagelijks toezicht), Wanningen (BLV-coördinator) de heren Beljon (projectcoördinator), Detmar (directeur omgeving), Laureij (projectbegeleider), Paleari (projectleider Vijzelgracht), Scheffrahn (contractmanager) |
|                | <i>Politie Amsterdam-Amstelland:</i> de heer Van Dijk.   |
|                | <i>Gemeente Amsterdam:</i> de heer Huijssoon (verbindingsregisseur), Lammers (omgevingsmanager, stadsdeel Centrum), Lommers (verbindingsregisseur)   |
|                | <i>Notuleerservice Nederland:</i> mevrouw Vernooij (verslag)   |
| Afgemeld       | de heer Vesters  |
| Contactpersoon | Milo Laureij (projectbegeleider Vijzelgracht)  |
| Doorkiesnummer | 020 470 4070   |
| E-mail         | <a href="mailto:info.noordzuidlijn@ivv.amsterdam.nl">info.noordzuidlijn@ivv.amsterdam.nl</a>   |

**De volgende BCU vergadering is op  
maandag 14 december 2009, 17.00 – 18.30 uur,  
Locatie: keet tegenover Lijnbaansgracht 310**

### 1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 17.00 uur en heet de aanwezigen welkom. Er is een bericht van afmelding van de heer Vesters ontvangen. Omdat de heer Detmar de vergadering voortijdig moet verlaten worden agendapunten 5 en 6 na agendapunt 2 (vaststellen vorig verslag) behandeld.

### 2. Verslag 26 oktober 2009

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

#### Actiepunten:

98-3 De heer Van Dijk deelt mee dat voor de trams 4 en 25 een gedwongen snelheidsbeperking van 30 km per uur geldt middels GPS in de voertuigen. Voor de oudere trams van lijn 16 en 24 is dit niet mogelijk en daarom is er een mailing naar de chauffeurs uitgegaan en staat het ook bij de mededelingen in de tramhuisjes.

105-6 De heer Laureij meldt dat het voorstel om het kunstwerk van Peter Doeswijk aan te lichten ingebracht bij het leefbaarheidsoverleg. Omdat de kosten vrij hoog zijn is door de Projectorganisatie Noord/Zuidlijn besloten om het voorstel af te wijzen.

107-3 De heer Beljon geeft aan dat er donderdag 26 november a.s. om 15.00 uur een test is waarbij de bewoners welkom zijn. De koeltorens zullen dan even worden aangezet in aanwezigheid van een geluidsdeskundige die metingen zal verrichten. Ook zal worden gekeken naar mogelijkheden om esthetisch wat aan het hekwerk te doen.

108-1 De heer Beljon heeft tijdens de vorige vergadering meegedeeld dat er geluidsmetingen waren uitgevoerd. De hieruit gekomen getallen zijn echter nog niet geïnterpreteerd. De uitslagen worden opgenomen in de modelberekening maar het is nu te vroeg om te melden hoeveel geluid er wordt geproduceerd. Hij zal hier hopelijk bij het volgende overleg op terug kunnen komen.

### **3. Stand van zaken voorbereiding vries- en herstelwerkzaamheden diepwanden**

De heer Beljon deelt mee dat er weinig nieuws is sinds de vorige vergadering. De vriesinstallatie is nog steeds in opbouw, waarna hij wordt afgevuld en een keuring zal plaatsvinden voordat hij in gebruik wordt genomen. Dit zal medio december gebeuren. Deze week zal nog een pompproef plaatsvinden van de bemaling in het station. Dit is een proef waarin de tussenzandlaag wordt bemalen om te kijken of het nodig is om overdruk toe te passen. Als alles naar wens verloopt wordt er in februari 2010 gegraven.

Mevrouw Van Hulsen dacht dat tijdens een overleg over de plaats van de koeltorens van de vriesinstallatie, gesproken was over geluidswerend materiaal. Zij ziet alleen torens die groter zijn dan zij had verwacht en zij is beducht voor wat deze gaan produceren. De heer Scheffrahn legt uit dat de koeltorens al zijn ingepakt. De gele beplating is het inpakmateriaal. Of het nodig is om bijvoorbeeld ook de hekken van binnen te isoleren wordt onder andere ook donderdag 26 november besproken.

Mevrouw Blok informeert naar de pompproeven die aan verschillende kanten op verschillende tijdstippen worden gedaan. De heer Beljon licht toe dat het station langer is dan 200 m. dus dat het noodzakelijk is om het op meerdere plaatsen in het station te doen. In juli is dit in het midden en zuiden gebeurd. Aan de noordzijde was toen geen ruimte beschikbaar in verband met het aanbrengen van de vrieslansen. Ter verduidelijking licht de heer Scheffrahn een stukje techniek toe. De waterdruk neemt met elke meter diepte met 1 atmosfeer toe. Dit betekent dat er behalve druk tegen de zijkanten van de bouwkuip ook druk tegen de onderkant ontstaat. De onderlaag bestaat uit een dikke kleilaag waaronder druk staat. Door afgraving is er minder druk van boven zodat de mogelijkheid bestaat dat de kleilaag omhoog zou kunnen komen. De druk van het water kan verlaagd worden door het water weg te pompen. Nadeel van deze methode is dat grondwaterstanden buiten de bouwput hierdoor beïnvloed kunnen worden. De situatie bij de Vijzelgracht is gunstiger dan bij de Ceintuurbaan omdat de tussenzandlaag op de Vijzelgracht minder dik is. Alle berekeningen wijzen uit dat luchtdruk hier niet nodig is. Vanuit het aspect van veiligheid wordt dit toch nog een keer getoetst en daarom wordt de pompproef uitgevoerd. Om er zeker van te zijn dat het lange bouwwerk op alle plaatsen is getoetst en dat het niet nodig is dat er onder luchtdruk wordt gewerkt, wordt het nu ook in het noorden gedaan. Het protocol voor de pompproef is gemaakt door het adviesbureau en is getoetst door Deltares.

### **4. Risicocommunicatie**

De heer De Weerd deelt mee dat de vorige brief over dit onderwerp veel commotie heeft veroorzaakt. De heer Scheffrahn denkt dat de stijl waarin de brief is geschreven nog wel wat verbetering behoeft. Er is afgesproken dat in de toekomst voor het verzenden van dit soort communicatie eerst het concept wordt getoond aan enkele mensen van de stichting Gijzelgracht om te onderzoeken hoe een dergelijke brief wordt beleefd.

Mevrouw Blok vraagt zich af wat zij zich moet voorstellen bij de stickers die zijn verschaft met de informatie dat de hulpdiensten overgaan tot de ontruiming van de panden in de directe omgeving. Wat zij graag wil weten is hoe de bewoners merken dat zich calamiteiten voordoen. Ook vraagt zij zich af wie zij moet bellen. Het telefoonnummer op de sticker voor calamiteiten is hetzelfde als dat voor overlast en zij heeft weinig vertrouwen in de urgente behandeling hiervan.

De heer Scheffrahn is benieuwd naar adviezen aan de projectorganisatie om dit proces te verbeteren. Hij licht toe hoe het interne systeem in elkaar zit. Nieuw is dat voor alle werkzaamheden incidentenmanagementplannen zijn gemaakt. In deze plannen staan scenario's van alle grote mogelijke incidenten beschreven. Er zitten vier opschalingniveaus in die iets zeggen over hoe het verder binnen de organisatie gecommuniceerd wordt. Bij het laagste niveau wordt de calamiteit intern opgelost. Vanaf niveau 2 neemt de commandant van de brandweer de regie over. Deze beslist of er maatregelen in de omgeving moeten worden genomen zoals het sluiten van ramen en deuren sluiten of het preventief ontruimen van de panden.

Mevrouw Van Gelder vond dat bij eerdere ontruiming de politie en brandweer zich niet soepel opstelden. Zij is van mening dat persoonlijk contact belangrijk is en zou er een voorstander van zijn als de projectorganisatie haar verantwoordelijkheid neemt en in geval van calamiteiten al haar mensen erop af stuurt. De heer Van Zwieten vraagt of SMS-dienst een optie is. De heer Scheffrahn kan over dit laatste niet beslissen omdat de regie over gaat op hulpdiensten. Wel worden hij en zijn collega's op 2 december a.s. getraind door de brandweer. Tijdens deze training zal hij het punt van de SMS-dienst inbrengen. Bij het

volgende overleg komt hij hierop terug. Naar aanleiding van de opmerking van mevrouw Van Gelder die het gedrag van de politie en brandweer niet als prettig heeft ervaren deelt hij mee dat er een paar weken geleden een oefening op de Ceintuurbaan is gedaan. Hierbij bleek dat de hulpdiensten te laat reageerden. Mocht dit zich in een reële situatie ook voordoen dan zullen de mensen op de bouwplaats de bewoners zelf waarschuwen door simpelweg overal aan te bellen. Voorafgaand aan het ontgraven zal de heer Scheffrahn iets meer vertellen over hoe het incidenten- en calamiteitenplan eruit ziet.

Mevrouw Blok waarschuwt dat het veelal oude panden zijn waarbij niet overal dubbele beglazing aanwezig is. Volgens de heer Scheffrahn gaat het in geval van calamiteiten om een brand of om ammoniakdampen. Beide scenario's zijn niet plausibel, maar in het geval van ammoniak is het hinderlijk maar komt het volgens deskundigen niet in levensbedreigende concentraties vrij.

## **5. Notitie Leefbaarheidsbeleid**

Dit punt wordt na het verslag van 26 oktober behandeld. De heer Detmar geeft een korte toelichting op de notitie. Het is toch nog een omvangrijke notitie geworden omdat de raadscommissie voor de zomer met de wethouder had afgesproken om het leefbaarheidsbeleid na Veerman te schetsen. Het gaat niet alleen om de te nemen maatregelen maar ook om het formeren van teams met omgevingsdeskundigheid, vergunningsdeskundigheid en het werken met de omgeving. De projectorganisatie is van mening dat de bewoners en ondernemers, indien nodig en gewenst, betaalde deskundige ondersteuning kunnen krijgen gezien alle tijdrovende processen. Bij een andere manier van samenwerken hoort ook een andere manier van communicatie, waarbij beslissingen ook zoveel mogelijk toegelicht worden en de bewoners ook op de hoogte worden gesteld van de risico's en hoe er wordt opgetreden ingeval er onverhoopt een calamiteit optreedt. Er wordt bekeken of de regelingen met betrekking tot overlast nog wat verruimd kunnen worden. Het shadebureau onderzoekt de mogelijkheden om de vergoedingsregelingen aan te passen. Het gaat dan om een grotere afstand tot de bouwplaats en om de mogelijkheid om behalve de vaste vergoeding aan bewoners deze ook aan bedrijven toe te kennen. Ook de nadeelcompensatie wordt nog een keer tegen het licht gehouden om te kijken of de grens opgeschoven kan worden voor bedrijven die zich hebben gevestigd toen nog niet duidelijk was dat er een grote tijdsvertraging zou zijn. De notitie is door het college van B en W goedgekeurd en gaat door naar de raadscommissie van 9 december.

De heer Van Huijsstee reageert als eerste op de notitie. Het kopje Fascinatie bevreemdt hem in het document. Het is een toevoeging die hij niet zou verwachten in dit stuk.

De heer Monasso was eerder positief omdat hij de intentie goed vond. Inmiddels heeft hij een aantal opmerkingen op het 'aangegroeide' document. Omdat slechts een klein deel van de aanwezigen de notitie heeft gelezen wil hij een selectie maken om er nu uit te lichten. Hij wijst op wat taalkundige onjuistheden maar gaat hier verder niet op in. Op pagina 1 staat onder Fasering de tussenzin "(als de ruwbouw van de stations en het boren achter de rug is)". Hiermee wordt volgens hem de belangrijke periode van de afbouw van het station overgeslagen. Het betreft een enorm bouwwerk waardoor ongeveer tweeëneenhalf tot drie jaar is uitgetrokken voor het inrichten van het station. Volgens hem moet deze bouwperiode apart worden opgenomen.

Het telefoonnummer van de Dienst Milieu en Bouwtoezicht dat gebeld kan worden in geval van alarmerende feiten ziet de heer Monasso ook als een voorziening en hij vraagt zich af of dit niet ook in de notitie vermeld moet worden. De PR-activiteiten van de projectorganisatie mogen wat hem betreft wel minder uitbundig op papier staan en hij denkt dat de projectorganisatie wel wat bescheidenheid mag betrachten.

De heer Van Huijsstee is benieuwd naar het budget van de verbindingsregisseur voor wie een grote rol lijkt te zijn weggelegd. De heer Huijssoon geeft aan dat er op dit moment voornamelijk gesprekken worden gevoerd om een beeld te krijgen van de noodzakelijke maatregelen, procesaanpassingen en zaken die bij andere gemeentelijke diensten liggen. Op het moment dat hier een beeld van is wordt het budget hierop afgestemd.

De heer Detmar reageert op de opmerkingen van de heren Van Huijsstee en Monasso. Hij denkt dat de periodes onder Fasering inderdaad nog wat verduidelijkt kunnen worden. Vanzelfsprekend is bescheidenheid op zijn plaats. Hij wijst echter wel op de fascinatie voor de Noord/Zuidlijn die bij veel mensen bestaat. Hij meldt dat vanavond het inhijzen van de tunnelboor begint en woensdag 2 december wordt het graafwiel ingehesen. Dit zijn toch mijlpalen. Hij zal het Nederlands (laten) aanpassen. De rol van de Dienst Milieu en Bouwtoezicht komt niet aan bod in de notitie. Er is voor gekozen om de eigen werkwijze en die van het shadebureau te beschrijven.

De heer Van Huijsstee brengt hier tegenin dat het ontbreken van een overkoepelend beleid nu juist een punt van kritiek van de Ombudsman was. De heer Detmar geeft aan dat de samenwerking goed loopt en dat er elke twee weken overleg met de directie van de Dienst Milieu en Bouwtoezicht plaatsvindt. De voorzitter stelt voor om in het begin van de notitie te vermelden dat het stuk zich toespitst op de projectorganisatie en het schadebureau.

Mevrouw Blok vindt dat deze notitie niet bedoeld is voor reclame.

## **6. Gesprek met wethouder en schadebureau naar aanleiding van enquête Stichting Gijzelgracht**

Voor de mensen die de stichting niet kennen vat de heer De Weerd nog even samen dat de Stichting Gijzelgracht een onderzoek heeft uitgevoerd naar het beleven van overlast en de afhandeling van individuele schadeclaims. De bevindingen uit dit onderzoek zijn tijdens het gesprek dat plaatsvond met de directeur van het schadebureau, de verbindingsregisseur en de wethouder, niet ter discussie gesteld. De aanbevelingen van de stichting zullen worden samengevat en worden doorgenomen door de heer Verdellen en de heer De Weerd waarna het "pakketje" naar de wethouder gaat. De aanbevelingen omvatten een nieuw bouwtechnisch onderzoek teneinde een permanente discussie tussen bewoners en de projectorganisatie over schade die al dan niet als gevolg van het bouwproject is ontstaan, te vermijden. Er komt een ruimhartiger bejegening van bewoners. Er zijn nog steeds ondernemers die recht hebben op diensten van het schadebureau en deze eerder hebben afgewezen. Deze ondernemers zullen weer worden opgezocht. Ook wordt gekeken naar een regeling die iets doet aan de leegstand en een regeling die iets doet voor ondernemers die van hun zaak af willen middels verkoop en al dan niet tegen de nadeelcompensatie oplopen. Volgens de heer De Weerd is de onderhandelingsfase achter de rug en wordt nu gekeken naar oplossingen.

## **7. Werkzaamheden Vijzelgracht en omgeving**

Mevrouw Peters meldt dat men bij de AFM bezig is de openbare ruimte opnieuw in te richten en dat deze werkzaamheden op korte termijn worden afgerond.

De heer Van Huijsstee heeft in de nieuwsbrief gelezen dat er op basis van recente inspectie weer voegen zijn afgedekt. Dit impliceert dat de situatie nog steeds niet stabiel is. De heer Beljon geeft aan dat de inspectie blijft bestaan. Er wordt gecontroleerd hoe een voeg zich gedraagt zodat, indien nodig, maatregelen getroffen kunnen worden.

De voorzitter informeert of er al iets bekend is over de planning en de werktijden. De heer Scheffrahn licht toe dat het voorlopige besluit is genomen om vanaf het zuiden in het station Vijzelgracht te boren. Dit grijpt behoorlijk diep in in de bouwvolgorde en wordt nu doorgerekend. Dat station Rokin van twee kanten wordt benaderd betekent dat station Vijzelgracht op het kritieke pad zit. Er is een oriënterend gesprek gevoerd met de heren De Weerd en Monasso om een balans te vinden tussen tempo en overlast. Samen met de aannemer zal een pakket maatregelen worden samengesteld om de verschillende belangen met elkaar te verenigen. Er wordt onderzocht of het mogelijk is om 's avonds werken te vermijden dan wel om dit onzichtbaar en met zo min mogelijk geluid te doen door bouwopeningen af te sluiten. Het voorwerk wordt gedaan door de projectorganisatie en de heren Monasso en De Weerd en de uitkomst hiervan zal op een volgend BCU overleg worden besproken.

## **8. Veiligheid en Leefbaarheid**

De heer Scheffrahn deelt mee dat binnenkort met een aantal deskundigen langs de panden wordt gegaan om te kijken of de berekeningen van deformaties van panden kloppen. Bewoners zijn van harte uitgenodigd om mee te wandelen. Het voorstel is om dit 7 december te doen.

De heer Van Dijk meldt dat er onderhandelingen lopen met het Openbaar Ministerie inzake de handhaving van de snelheid van het autoverkeer.

De heer Laureij deelt mee dat er wegens de feestdagen ornamenten bovenop de lantaarnpalen van de Vijzelgracht geplaatst zullen worden.

## **9. Data BCU in 2010**

In principe is de afspraak om de BCU's op de laatste maandag van de maand te houden. De heer De Weerd wijst erop dat 21 december in de kerstvakantie valt. Er wordt afgesproken het overleg te vervroegen naar 14 december. Omdat de tijd tot het volgende overleg van 25 januari lang is wordt 14 december gekeken of er nog een overleg tussen zal worden gepland. De overige data in 2010 zijn voorlopig maandag: 25 januari, 22 februari, 29 maart en 26 april.

Het voornemen is om op 11 januari vanaf 19.00 uur een informatiemarkt te houden om het vriesproces en het ontgraven toe te lichten. Hiervoor zal nog een uitnodiging volgen met details zoals de locatie. Er wordt nog gekeken of Rokin en Vijzelgracht gezamenlijk of apart opgepakt worden.

#### **10. Rondvraag en sluiting**

De heer De Weerd deelt mee dat het derde ombudsmanrapport inzake de bejegening van het schadebureau van de getroffen bewoners op 3 december verschijnt. Op 11 december zit de Stichting Gijzelgracht bij het projectcommissariaat om het verhaal met de commissie Veerman door te nemen. De Ombudsman stuurt het aan de betrokkenen en een dag later wordt het naar buiten gestuurd.

Mevrouw Mulder informeert naar het werkterrein achter de vriesinstallaties. De heer Lammers heeft dit uitgezocht. Het is een opslagplaats voor een andere aannemer. Er is afgesproken dat het wordt schoongemaakt en dat er ideële reclame op de hekken wordt geplaatst.

Mevrouw Blok geeft aan dat zij verrast was door een kraan die zaterdag 21 november werkte waarbij lawaai is ontstaan. Ook heeft zij stankoverlast waargenomen. Mevrouw Peters geeft aan dat dit het bij een ieder bekend is dat het gebruik van de kraan niet is toegestaan op zaterdag en zal navragen wat er is misgegaan.

De heer Van Zwieten vraagt wanneer de fietsers weer naar de ventweg kunnen. Dit kan inmiddels weer maar omdat het niet overal duidelijk is zal mevrouw Peters aan de verkeersregelaars vragen om de fietsers de komende twee weken te leiden.

De voorzitter sluit de vergadering om 18.30 uur.

## Actielijst

|       |   |                    |
|-------|---|--------------------|
| 98-3  | Melden GVB overschrijding 30 km p/u door trambestuurders. <i>(Blijft constant een actiepunt)</i>  | Lammers            |
| 100-1 | Melding aan de heer Van Dijk t.a.v. noodzaak tot extra controle in de buurt van verzakte panden i.v.m. onveilig gevoel bij omwonenden. <i>(Blijft constant een actiepunt)</i> | Lammers en Laureij |
| 108-1 | Uitslagen geluidsmeting bevroren ondergrond Rokin   | Beljon             |
| 109-1 | Terugkoppeling training contractmanagers door brandweer 2 december  | Scheffrahn         |
| 109-2 | Inhoud incidenten- en calamiteitenplan  | Scheffrahn         |
| 109-3 | Onderzoek werkzaamheden kraan op zaterdag 21 november   | Peters             |
| 109-4 | Bespreking planning en werktijden   | Scheffrahn         |
| 109-5 | Informatiebijeenkomst organiseren over vriezen en ontgraven   | Laureij            |

## VEEL GEBRUIKTE AFKORTINGEN

|              |  |
|--------------|--|
| <b>BBB</b>   | BergBezinkBassin: een ondergrondse bak waar een teveel aan rioolwater tijdelijk wordt opgevangen   |
| <b>BCU</b>   | BegeleidingsCommissie Uitvoering   |
| <b>BLVC</b>  | Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid, Communicatie   |
| <b>BOG</b>   | Boor Ontvangst Gereed  |
| <b>BWT</b>   | Bouw- en Woning Toezicht   |
| <b>CVC</b>   | Centrale Verkeers Commissie. Adviseert stadsbestuur over langdurige en definitieve profielen op het hoofdnet auto en rail.   |
| <b>DIVV</b>  | Dienst Infrastructuur Verkeer en Vervoer   |
| <b>DMB</b>   | Dienst Milieu- en Bouwtoezicht   |
| <b>EKB</b>   | Externe Kwaliteits Borging   |
| <b>GVB</b>   | Gemeente Vervoer Bedrijf   |
| <b>(H)DT</b> | (Hoofd) Dagelijks Toezicht   |
| <b>KBG</b>   | Klankbordgroep voor herinrichting Vijzelgracht   |
| <b>LBG</b>   | Lijnbaansgracht  |
| <b>NAP</b>   | Nieuw Amsterdams Peil  |
| <b>NZL</b>   | Noord/Zuidlijn   |
| <b>PBNZL</b> | Projectbureau Noord/Zuidlijn   |
| <b>TBM</b>   | Tunnelboormachine  |
| <b>TM</b>    | Tijdelijke Maatregelen   |
| <b>VZG</b>   | Vijzelgracht   |
| <b>Wévé</b>  | Wetering Verbetering   |
| <b>WWU</b>   | Werkgroep Werk in Uitvoering. Deze werkgroep beoordeelt werken op, aan en in de openbare ruimte, om de (gevoelsmatige) overlast voor het verkeer binnen aanvaardbare grenzen te houdt. |